

SZARVASI LAPOK

A TÁRSADALOM, KÖZGAZDASÁG ÉS IRODALOM KÖRÉBŐL.

ELOFIZETESI AR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Felévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK

hetenkint egyszer, vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Főiskola utca, 26. szám hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

KIADÓHIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési
pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő
közlemények küldendők.

„Nyiltér”-ben egy sor közlési díja 10 kr.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Egyes szám kapható a nyomdában.

Az erdélyi ipar érde- kében.

Az erdélyi Gazd Egyesület Tekintetes Elnök-
ségének

Kolozsvárott!

Teljes tudatában ama veszélynek, mely hazánk keleti részén a szép és dicső mult Erdélynek közgazdaságát végpusztulással fenyegeti a romániai vámháború által, de egyszersmint áthatva amaz aggodalomtól is, hogy e látszólag pusztán anyagi küzdelem a jó és szorgalmas nép elszegényedése folytán államiségünk egyik legbiztosabb támaszát, a székelységet, nagyobb mérvű kívándorlásra kényszeríti s hazánk keleti véd-bástyáját meggyengíti: Szarvas város közön-sége kötelességet vél teljesíteni, midőn a veszélyesztett erdélyi ipar pártolására lehetőleg széles körű környékére is kiterjesztett fogyasztó egyesületet szándékszik alapítani. Úgy vagyunk meggyőződve, hogy Ma-

gyarország csak anyagi felvirulásával bizto-síthatja magának a szellemi fejlődést, hala-dást és politikai önállóságot. Anyagi felvirág-zása azonban első helyen önmagában kell hogy keresse feltételeit, mert mint a romániai vámháború is mutatja, a külföldi fo-gyasztás ép úgy függ a szomszédok rokon-és ellenszenvétől, mint a politikai viszonyok különféle alakulásaitól. Ellenben a hazai termékeknek a hazában való fogyasztásában a saját akaraton kívül soha semmi sem zavarhat meg. Ezért elérkezettnek látjuk az időt, hogy a hazai közönség az anyagi téren is az önszegély eszméjétől vezetelve maga kezdje meg a bajok orvoslását az által, hogy a hazai iparnak előnyt adjon a külföldi fe-llett s a fogyasztási cikkek amaz ezer és ezer nemében, a melyek eddig a külföldről importáltak. (bár nagyrészt itthon is kaphatók voltak) hagyja el az eddigi beszerzési mó-dot s a külföldi beszerzési források helyett a hazai forrásokban keresse igényeinek kie-légítését. És itt — nézetünk szerint — félre kell tenni a szűkkeblű faji torzsalkodást, itt

nem szabad kérdezni székely, szász, vagy oláh kézből került-e ki ez vagy amaz ipar-czikk: itt csak az egységes magyar haza egységes közgazdasági érdekéről lehet szó, a melyet minden magyar honpolgárnak töle telhetőleg elő kell mozdítania.

Nekünk erre alkalmat ad az erdélyi ipar jelen szorongatott helyzete s midőn első sorban a momentán baj orvoslásához kívá-nunk hozzájárulni, a mikor mintegy 24,000 lakost számláló városunk s a közelannyi lelket számláló vidéke közönségének érdeklődése felébresztésével erdélyi iparczik-keket szándékozunk fogyasztani, ugyan-akkor másodsorban azt a czélt is kitűzni óhajtjuk magunknak, hogy nagy közönsé-günkkel megszoktassuk s megszeretessük azt, a mi hazai, Ezért akarjuk megalakítani az erdélyi ipart pártoló egyesületet.

De czélunk elérésére az szükséges, hogy Erdélyből oly iparczikkeket kapjunk, a melyek vidékünkön kelendők lesznek, vagyis olyanokat, a minők itt nagy tömegben a nép által fogyasztatnak, hogy a szervezendő

T Á R C S A.

A dal románcza.

Ott, arra keletnek, hol fűszeres a lég;
Ott, a hol a palma, a rózsza virúl,
Volt hajdan egy ország, a béke hazája;
Onnan jöve hozzám e bus rege szála,
Hús hajnali szellő lágy ajkairúl.

Dús volt a kiralya; nagy messze hírének
Határt napenyészte s napkelte vetett;
Am kincse: eüstje, aranyja szívének
Csupán fia volt csak, kit zeng im ez ének
S kit, mint szeme fényét, jóban szeretett.

Dalnak nevezék a sugár, deli ifjat,
Ősz atyja reményét, országa fejét.
S hogy lenne utódja, mint atyja kívánta,
Számára a szomszéd királyi leánya
Kézét gyűrővel már el is jegyezék.

Dús volt a leányzó, nincs szó kibeszélni:
Földekben aranyban mivolt az övé;
De nem vehető szív kincses kamarával . . .
Szívét a királyfi egy árva leánnyal,
Örök szerelemre már összeköté.

Szeretni valóban, szívből, szerelemből, —
Nem kell oda kastély — kunyhó is elég.
Szerettek az ifjak szívök melegével,
Mamorteli lelkök szent, égi hevével,
Mint ember e földön szerethete még.

Szerelmöket a hir csacsán kibeszélte.
Tündér fejedelmet hivatja király.
Hosszú, komor-éjjel kettesbe susognak:
Mi légyen a lánynyal, azon tanakodnak;
Virág legyen-é majd, vagy árva siraly? . . .

S lön rózsafa a lány egy messze világban;
Ót birni e földön oly sok kebel ég;

Általut egy éltet pokoltüzü vágyban
S czél nélkül esik le, hamvadva a lángban,
Mint lepke a fényben, ha szárnya elég.

— Megjött a királyfi hús esteli órán;
Kiáltja a lánykát — nincs, nincsen az itt.
Minden piczi bokrot fűvé teszen érte;
Minden halom és domb váltotta, cserélte
Viszhanggal a bús Dal hívó szavait. —

Ledobja magéről királyi ruháját,
Gyöngyökkel, arannyal himzett fővegét
S indul nagy utára — koldusbot a kézben,
Emészte viharzó bánatja szívében —
Felverni a lányért a föld kerekét.

Ment, ment a szegény Dal, rongyokba takarva,
Ut nélküli uton, országon át;
Ment téli viharban, ment nyári sugárban
S a merre befordult, kunyhón, palotában
Énekre felajzta ezüst kobozát.

És dalt vere rajta, oly dalt, a milyenre
Jajszót zokog a szív és könyez a szem.
Utját telehintik kincsekkel a dúsak.
Fejét fedi serge babér-koszoruknak —
Mindhasztalan . . . a seb csak fáj odabenn.

S ment, mint sebezett vad, ismét tova messze . . .
Mit neki a kincsek, mit neki babér!
Ha teste kifaradt, tovább úzi keble — —
Igy végre sokára, halálra epedve,
A rózsza-bokorhoz, szegény, odaér.

Ott bús csalogány lett — Az egykori ének
Kinos panaszával még zeng ajakán. —
És a szerető szív, ha hallja keservét,
Bús, hallgatag éjben siratni szerelmét,
Meg megsajog olykor, mélézva dalán.

BALOG ISTVÁN.

S z e r e t s z e ?

Szeretsz-e, mondd meg igazán
Szeretsz-e úgy, mint én szeretlek?
Óh édes, drága Zsófikám!
Oltárt emeltem szép nevednek,
És szívem lángja tégedet
Szent glóriával vesz körül,
A mi a földön jó lehet,
Csak benned érzem egyedül.

Te vagy szememnek a tükör,
A melyben látom a világot,
Mély bú emészt, mély gond gyötör,
Mihelyt csak egy könnyed szívarog.
És hogy mosolygjon ajakad,
Mindeu gyönyörűl én lemondok,
S ha mindjárt lelkem megszakad,
Óh csak te légy egy perczre boldog —

S mégis, bármint szeretlek én,
S titkolnék kint bármennyit érted,
Szerelmed több, mint az enyém,
S szívem a tiednél szegényebb I
Nem tudhat úgy szeretni más
A hogy te lángolsz szenvedéllyel,
A rólad áradó varázs
Von csak be engem némi fénnel.

Melletted én az égbe szálllok,
Örök boldogság részese;
Keservek, kétségek, viszályok
Le nem győzhetnek perczre se!
De nélküled vajjon mi volnék?
Sorsom szelének kis pehely!
Csüggedve százszor leomolnék,
Ha hited nem emelne fel.

Te vagy a költészet, a hűség,
Az ifjuság, a szerelem!
Átalakultál gyönyörűség
Virágos kerté életem.

fogyasztó egyesület a népet is bevonhassa érdekközösségébe: továbbá oly cikkeket, melyek a versenyt kiállják a külfölddel úgy tartósság, mint olcsóság tekintetében.

Mint hogy mi azonban jelenleg még azt sem tudjuk pontosan, miféle ipari cikkek azok, a melyek Romániából kiszorulva új piacot keresnek s miféle cikkek volnának azok, melyek az erdélyi ipar készítményeiből itt meghonosíthatók? továbbá mily minőségűek és mennyiségűek azok: a szövetkezetet szervező bizottság azzal bizott meg bennünket, hogy keressük meg a Tekintetes Elnökséget, mint Erdély viszonyait alaposan ismerő erkölcsi testület vezetőjét, kegyeskedjék nekünk segítségünkre lenni s minket némely dologban azon kérdések szerint, melyeket alább tenni bátorodunk, utbaigazítani sziveskedjék. Kérdéseink a következők:

1., Melyek azon vidékek és helyek, melyek a vámháború által legtöbbet szenvednek?

2., Melyek azon ipar cikkek, melyeket az erdélyi ipar nagy mennyiségben produkál? Kaphatók-e ebből minták?

3., E cikkek hol, mely helyeken és gyárakban vagy raktárakban, milyen minőségben és mennyiségben kaphatók?

4., Mikép szállíthatók e cikkek az alföldre? vannak-e már vasúti tarifakedvezmények?

5., Van-e egyéb szöveteken kívül oly posztó készletben, a minőt a mi vidékünk földnépe ruhakelméül használ, mint a bilitzi sötétkék és fekete posztó? Kapható-e ebből minta? vagy szükséges-e innen minta küldése? készíthető-e hasonló szövet megrendelésre, ha készletben nincs?

6., Mikép javasoltatik a fogyasztó szövetkezet alakítása? hogyan volna kedvezőbb az erdélyi iparosokra: az árucikkek bizományba adása, vagy áruraktár felállítása?

7., Van-e már tudomása szerint hasonló célú szövetkezet, mint a milyen a fenti vázlat szerint itt tervezetlik s kaphatók-e alap szabályai?

Végül a végrehajtó bizottság határozatából bátrak vagyunk ajánlani, hogy az erdélyi ipar terjesztését hivatásul tekintő hatóságok nagy szolgálatot tennének az ügynek megbízottak, lelkes és értelmes ügybarátok szétküldésével, a kik az ország különböző vidékein, így az alföldön is egyrészt megismertetnék az erdélyi ipartermékeket s azoknak piacot szereznének, másrészt pedig felvilágosítással utbaigazítással szolgálnának az érdeklődő nagy közönségnek, s az erdélyi ipart pártoló egyesületek létesítését előmozdítanák.

Ezek után fenti tiszteletteljes kérdéseinkre mielebbi becses választát kérve s minden egyéb felvilágosítást, utbaigazítást örömmel s hálánk, köszönetünk kifejezése mellett fogadva, maradtunk

Szarvason, Békésvármegyében 1886. aug. 5-én.

Salacz Ferencz, Dr. Zilinszky Endre,
főszolgabíró, gym. tanár,
a végrehajtó biz. elnöke, a végrehajtó biz. jegyzője.

Városi képviselői közgyűlés.

Városunk képviselő testülete Tepliczky János bíró elnöke mellett aug. 16-án közgyűlést tartott. Sajnosan kell konstatálnunk, hogy a képviselők nem oly számban voltak jelen, mint ahogy a tárgyalás ügyek fontossága megkövetelné. Első helyen letárgyalatott az 1887-ik évi költségvetés, mely lapunk múlt számában közölt költség előirányzat szerint lett megszavazva, csak egy tétellel lett megtoldva, t. i. határozatba ment, hogy 300 forint erejéig 4 darab kisebb kézi vízi-puska szereztessék be s azok a város negyedeiben alkalmas helyen tétessenek le oly czélból, hogy tüzesetek alkalmazásával, mielőtt a nagy vízipuskák megérkezhetnének, oltásra használhatók legyenek. Ugyancsak határo-

zatba ment, hogy 25 darab vízfordó tömlő szerzesse be a vízipuskákhoz. A költségvetésben közölve lett a városi ingatlanok és ingók kimutatása, mely szerint a városnak van 217720 forint 15 krnyi ingatlan és 32336 forint 50 krnyi ingó vagyona és 25 ezer forintot kitevő kórházi alapja. A várost terheli a vasúti garancia 126 ezer forinttal s így ezidő szerint a város vagyona: 121.656 forint 65 kr. a kórházi alapon kívül. A költségvetés kapcsán kitűzetet: tárgyalásra a helybeli polgári leányiskolai társulatnak nt. Achim Ádám esperes által benyújtott folyamodványa, mely szerint a társulat kéri a várost, hogy vagy állítson fel az 1868-iki XVIII-ik törvény értelmében egy városi polgári leányiskolát s akkor a társulat minden vagyonát a városnak adja át, vagy ha ezt nem tehetné adjon az iskolának évenként egy ezer forintnyi segélyt. A képviselői közgyűlés tekintettel az ügy fontosságára s arra a körülményre, hogy a képviselők nem teljes számban vannak a gyűlésen jelen, ez ügyet a legközelebbi közgyűlésre halasztá.

Folytatólag ki lett hirdetve a tisztviselők és alkalmazottakra vonatkozó fegyelmi eljárás szabályzata. Végül egynehány bizonyítvány felülbírlása, Raab kereskedő telepítése ügyének elintézése után a közgyűlés feloszlott.

Ujdonságok.

— **Tarévnyítás.** A szarvasi főgymnasiumban az 1886—87 tanévre a beiratások f. év augusztus 30. 31 és szept. 1-én történek. A nyilvános tanítás osztályonként szept. 2-án veszi kezdetét. — Utóvizsgálatok aug. 29. — javító-vizsgálatok aug. 30 és 31-én tartatnak. Tájékoztul tisztelettel közli a gym. igazgatóság.

— **Uj menetrend a vasuton.** A szarvas-mező-turi vasuton aug. 20-a óta új menetrend lépett életbe. Az 1902 számú személyvonat ezentúl indul M.-Turon 12 óra 58 perczkor, érkezik Szarvasra 1 óra 44 perczkor, az 1914. sz. vegyesvonat pedig indul M.-Turon 4 órakor, érkezik Szarvasra 4 óra 57 perczkor. A többi változatlanul marad.

— **Polgári leányiskolai közgyűlés.** Ezen intézetünk közgyűlését múlt vasárnap tartá meg. Főtárgya volt a tisztújítás. Elnökök: Achim Ádám, alelnökök: Haviár Dani, ügyészek: Kuczky

S te tőled, édes, elszakítva,
Állnék elátkozottan én,
Mint a kopár, vad, pusztá szikla
Kietlen bércek tetején . . .

RUDNYÁNSZKY GYULA.

Novák Antal életéhez*)

(Vége.)

Még egyszer megostromolták. Felhozták azt a körülményt, hogy a követi változás a jelen organizáló diétán, melyen a késő jövőre is kiterjedő törvények hozatala czéloztatik, káros lehet az egész országra. Már pedig Novák bir mindazon képességgel, mely őt ily munkára kiváló módon minősítik.

Azonban ez is hatástalan maradt, és így a vármegye kénytelen volt a lemondást elfogadni, s új követ választásáról gondoskodni.

Semmi sem tünteti fel szebb színben azt a tényt, hogy ő mint követ, mily általános kedvence volt a szabadelvű ellenzéknek, mit azon búcsúirat, melyet eltavozása alkalmával követtársai szerkesztettek Pozsonyban. A búcsúlevelet aláírt férfiak egytől-egyig olyanok, akik hazánk sorsára kiváló befolyást gyakoroltak.

Novák Kamill törvényszéki elnök szívességének köszönhetem azt a kiváló szerencsét, hogy e becses ereklyét, mint Novák Antal életének egyik legszebb emléket, megyénk műveit közönséggel megismertethetem.

A búcsúlevel, mely Kőlcsey remek tollára vall, ekképen hangzik:

Tis. telt barátunk!

Kinosabb érzés a veszteség érzésénél nincs. Mi, kik egy nagy és nehezen elérhető célt tűztünk ki magunknak; kik ezen czélhoz jutástól függésztök fel boldogságunkat: fajdalommal telünk el, valahányszor tarsaink kevés száma közül egy hűséges kilép; s erők fogytával küzdésünk sikere

*) A Békésvármegyei Régészeti és Művelődéstörténelmi társulat most megjelent évkönyvéből. Szerk.

felől mindinkább kételkednünk s veszteségünket mindinkább bizonyosnak hinnünk kell. Harcot vívni az előítéletekkel, mik ezen ország embereit fogva tartják, s a haza felvirágozásának eszközeit elvetetni nem engedik; szembeállani a gonoszsággal, mely e nemzet haladását fortélyosan akadályoztatja; avult s a korszellemmel ellenkező szokásainkat oly törvényekkel váltani fel, melyek az országos szorgalom, hitel s műveltség forrásait felnyissák; kiragadni e népet az oligarchia vaskezeiből, s a monopoliumok siralmas zsarnoksága helyett alkotmányi, törvényes helyzetbe tenni minden polgárt, hogy kötelességét teljesíteni minden tartozék, s hogy senkinek jogai büntetlen el ne tapostassanak: ezek s ilyenek valának a miket országgyűlési pályánkon egyesült erővel elérni elejétől fogva törekedünk. Nem vagyunk nagy számban, nem annyira, hogy szándékunk teljesedését bizonyosnak állíthatnók; sőt jól látjuk: miképen csak a magvetőhöz hasonlítunk, ki reményben él, s szerencsére bizni kénytelen, ha az, magvát a jövőendő számára megakarja-e érlelni? Te is tisztelt barátunk, ki híven csatoltad magadat hozzánk, kiben vigasztalást és segédet jó és rosz pillanatban találtunk körülményeidtől kényszerítve biztos társaságunkból kiszakadtál. Sorsod hozta magával; ám legyen! Mi nem tehetünk mást, mint most midőn e sorokban baráti bucsunkat bémutatjuk, kérünk tégedet, hogy hazád és barátid emlékezetét kösd össze szivedben; s midőn otthoni körödben a hazáért elveink értelmében folyton munká kodol, szentelj nekünk is pillantókat, kik szived tisztasága, s lelked józansága, s hazaszereteted, s barátságod hívsége által örökre hozzád lánczolva Téged baráti emlékezetben sirunkig megtartunk. Isten veled!

Költ Pozsonyban, Julius 15. 1834. Kőlcsey Ferencz s. k., szatmármegyei követ. Deák Ferencz s. k. zalai követ, Tarnóczy Kázmér s. k. barsi követ, Beóthy Ödön s. k. bihari követ, Dubraviczky Simon s. k. Pest vmegyei követ, Jármy Imre s. k. szabolcsi követ, Török Gábor s. k.

Arad vmegyei követ, Vásárhelyi János s. k. csanádi követ, Eötvös Tamás s. k. bereghi követ, Bezeredy István s. k. tolnai követ, Borsiczky István s. k. trencsini követ, Pázmándy Dienes s. k. Komárom megye követje, Palóczy László s. k. Borsod megye követje, Desseffy Antal s. k. temesi követ, Hertelendy Károly s. k. zalai követ, Prónay János s. k. Nógrád vgyei követ, Návay László s. k. csanádi követ, Klauzál Gábor s. k. csongrádi követ, Nagy Pál s. k. Sopron v. k., Ifj. Bernát Sigmond s. k. Ung vmegye követje, Fekete Ferencz s. k. Posony vmegyei követ, Bárczay József s. k. tornai követ, Szentpáli László s. k. ugochai követ.

Hogy e búcsúlevel, melynek eredetije Novák Kamill urnál eredetben megzemlélhető, valóban eredeti, arról tanubizonyoságot tesz Deák Ferencz következő nyilatkozata:

„Novák Antal követtársam, s leghivebb barátom volt, emlékem mindég szent leend előttem. Midőn ő az országgyűlést elhagyta, ezen iratban búcsúztunk el tőle. Az aláírt nevek jelen létemben irattak e lapra, s teljes biztossággal mondhatom, hogy az ott látható aláírások, az enyim úgy mint a többieké valóságosak és hitelesek. Vajha a Mindenható oly korán el ne szakasztotta volna őtet tőlünk s a szegény Hazától, melynek leghűvebb fia volt mindenkor. Békét hamvainak, áldás emlékére!

Pesten, Ápril 8-án 1866.

DEÁK FERENCZ s. k.*

Mint hogy ezen érdekes nyilatkozat által Deák Ferencznek barátságos indulata nemcsak Novák Antal, hanem általában az egész akkori Békésvármegye irányára iránt nyilvánul, szabadjon ennek kapcsában közölnöm Deáknak azon országgyűlési beszédét, melyet az 1835-ben a fentebb érintett ügyben az országgyűlés alsó házában tartott.

Ugyanis:

A K. K. és R. R. 1835. október 31-én tartott ülésükben tanácskoztak a főrendek viszonzé.

János, pénztárosnak: Somogyi Elek, jegyzőnek: Szél Ernő, igazgatónak: Moravcsik Géza lőnek megválasztva. A többi intézkedések közt kiemeljük, hogy a múlt évi számadás megvizsgálatán mindenben pontosan és lelkiismeretesen vezetettnek találtattak, a jövő évi költségvetés elkészített. Ebből kitűnik, hogy az intézetre ismét tetemes deficit nehezül. A négy elemi osztály egy előkészítő osztályra vonatlik össze.

— **Meghívó** A békésmegyei tanító-egyesület 10 éves fennállásának ünnepélye s rendes évi közgyűlése alkalmából B. Csabán a „Széchenyi” ligetben a b. csabai férfi dalkar közreműködésével az „Eötvös alap” javára 1886. évi augusztushó 24-én dalestélyvel egybekötött zártkörű táncvizalmat rendez. A dalestély kezdete 8 órakor. Belépti-díj személyenként 40 krajczár. A táncvizalom kezdete 10 órakor. Belépti-díj a dalestélyvel együtt 1 forint. Jegyek előre válthatók Gärtner Adolf és Podhradszky K. és társa urak kereskedésében.

— **Ipariskoláink.** Előttünk fekszik ismét két ipariskolai értesítő: a gyulai és berényi. A gyulai értesítőt szerkesztette Pivár János igazgató. Közöl egy értekezést „Az oktatásról” Domonkos Janostól. Az ipariskolai bizottság elnöke: Gondócs Benedek, alelnöke: Ferentz Alajos, gondnoka: Sal József, előadója: Pivár János, jegyzője: Kovalszky József és 11 tag. A tanítótestület tagjai: Domonkos János, Finta Ignác, Hirs Antal, Kovalszky József, Pivár János és Plank Alajos. A tanoncok száma összesen 325, ebből 35 kereskedő, tehát 290 iparos. — A mező-berényi értesítőt közli Kollár János partanodai bizottsági elnök és igazgató. Közölve van benne „A fegyelem fentartása az iparostanoncz iskolában” értekezés Haas Ármintól. Az ipariskolai bizottság elnöke: Kollár János, jegyzője: Laas János, és 7 tag. Tanítótestület: Gázdó Pál és Haas Ármint. A tanoncok száma összesen 78.

(—§)— **Hálaadó mlsz.** Folyó hó 18-án ő felsége születés napja alkalmából, a helybeli róm. kath. templomban hálaadó szent mise tartott, melyen az összes állami és városi hivatalok testületileg vettek részt.

— **Hány iparos tanonez kap oktatást a megyében?** A békésmegyei ipariskolák értesítőiből kitűnik, hogy B. Gyulán: 290, B. Csabán: 277, Szarvason: 239, Orosházán: 220, Bekésen: 122, M. Berényben: 78 s így az eddig felállított hat békésmegyei ipariskolában összesen: 1226 tanonez nyer oktatást.

— **Oszták magyar bank** mellék-intézetei. Az oszták-magyar bank főtanácsa aug. hó 12-én tartott ülésén elhatározta, hogy több piacon bank mellék telepeket állít s ezeknek vezetését B. Csabán a b. csabai takarékpénztár egyesületre B. Gyulán a békésmegyei takarékpénztár egyesületre, Orosházán pedig az orosházi takarékpénz-

tárra ruhazza. Valóban esodálkozunk, hogy a fő igazgatóság megyénkben hogyan felelte ki a mi nagy forgalmu és szilárd hitelű takarékpénztárunkat! Vagy ez csak idő kérdése s a mi ma meg nem történt, legközelebb meg fog történni?

(S) — **Véres verekedés** A napokban Kondoroson a cséplésnél két napszamos összeesett, Sebestyén Zsigmond és Várászky György etetők. Az előbbi Várászkinak újat leharapta, de a többi napszamos közbelépése megakadályozta a verekedést, s így a másik nem főlthette ki bosszúját mindjárt. De az esteli lefekvés után oda ment az alvó Sebestyén Zsigmondhoz s lenyomta és bosszúja lecsillapításul orrára t leharapta. Vajjon melyik bánta meg jobban?

— **Azok a sajtó-hibák!** Mult számunk kéziratóban ott áll, de a szedők szórakozottsága miatt kimaradt az övintézetű tisztviselők sorából Klein Ignác vez. név. Hiszen nincs egyesület pénztáros nélkül!

— **Baküldetett.** Tátrafüreden a természet remek szépségeiben tündöklő e klimatikus gyógyhelyen, mely az üdülést és szórakoztatást kereső közönség részéről évről-évre fokozódó mérvben kerestetik fel, az utó-évadban oly intézkedéseket léptetünk életbe, melyek fürdők látogatását igen esekély költségek mellett is lehetségessé teszik: ugyanis augusztus hó 25-étől a szobák jelenlegi árát felnyíre szállítjuk le; így módon 50 kros. szobák is lesznek kaphatók, a legszebb, legkényelmesebb berendezésű szobák ára pedig 1 frt 25 kr. lesz. A fürdés szintén tetemesen olcsóbb lesz. Az élemezést illetőleg teljes ellátás, tehát reggeli, ebéd (négy tal ételt) s vacsora naponkénti 1 frt 50 kr-ért lesz kapható. Az éllap szerinti étkezésnél pedig az árak szintén jóval leszállítatnak. Az ország összes vasuti vonalain szeptember hó végéig érvényes menet-téti fürdő-évad jegyek adatnak ki, 33% árleengedéssel. Vidékünkön az ősz rendesen a legkedvezőbb időszak lévén, ajánljuk a t. cz. közönségnek a kinalt előnyök felhasználását. Kelt Tátrafüreden, 1886. augusztus havában. A fürdő-igazgatóság.

— **Hangverseny** Liszt szobra javára. Szendy Árpád zongoraművész több műkedvelő közreműködésével tegnap este a gymnasiumi díszteremben sikerült hangversenyt rendezett. Ennek méltánylását legközelebbi számunk fogja hozni.

— **Szinészet.** Komlós József székes-fehérvári színház igazgatója előnyösen ismert társulatával, mely legutóbb Lippán általános meglegedés és fényes parifogás mellett tartotta előadásait, városunkba érkezett és kedden egy nagyobb operettheben fogja előadásainak sorát megkezdeni. Mi városunk közönségét olyannak ismerjük, mely az igazi művészetet melegen szokta pártolni, azért hisszük ezen társulatnak előadásait buzgón fogja látogatni.

Reméljük, hogy várakozásunkban nem fogunk csalódni.

— **Ismét** gyilkosság Ócsodón. Varga Lajos 11 éves pásztorfiú gazdája tanyáján az istállóban felakasztva találtak. A vizsgálat folytán eddig kiderült hogy a fiu nem maga akasztotta fel magát, de a gyilkosok felrevezetés okából akasztották fel. A vizsgálat tovább folyik.

Irodalom és művészet.

A „Vasárnapi ujság” aug. 15-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Majláth Béla. — Anyámnak. (Költemény) Santha Karolytól. — Buda visszafoglalása 1686-ban. Kétszázadik évfordulója alkalmával. Dr. Gööz Józseftől. — Gróf Festetics György és a magyar helikoni ünnepélyek. Dr. Váczy Janostól. — Sándor Nátýas Verne Gyula regénye. — Egyveleg. — A történelmi kiállításból. — Ör madarak. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi ujság? — Halalozások. — Sakk-játék. — Szerkesztői mondanivaló. — Hetinaptár.

Képek: Majláth Béla. Goszleth I. fényképe után. — A történelmi kiállításról, hét kép, Hary Gyula eredeti rajza. — Sándor Matyas. (Képpel) — A történelmi kiállítás kalauzából: Tizenhat kép — A kaliforniai paisano, a mint egy csörgő-kigyót meglámad — Nöstényét etető csörszarvu.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetemutca 4. sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 1 frt.

A „Jogtudományi Közlöny” aug. 13-ik (33.) száma a következő tartalommal jelent meg. Jogfejlődésünk. Dr. Günther Antal budapesti ügyvéd. — Törvény és bíróság. (Gesets und Richteramt von Dr. Bülow.) Dr. Nagy Dezső budapesti ügyvéd. — Törvénykezési szemle: A községi bíróság mint igazgató bíróság. Enyedy Lajos kir. járásbíró. — A hirdetmenyi eljárás. Dr. Gaal Tibortól. — Adalekok a magyar bünvádi eljárás fejlődéséhez. XXIV. Kihallgatható-e a kiskoru mint sértett a bünvádi perben, ha szülőjével, mint tettessel áll szemben? Dr. Gruber Lajos budapesti ügyvéd. XXV. A folytatólagos végtárgyalásokról. Dr. Balogh Jenőtől. — Különfélek.

Melléklet: Curiai Határozatok — A m. kir. pénzügyi közigazgatási bíróság határozatai — Kivonat a „Budapesti Közlöny”-ből.

A „Jogtudományi Közlöny” előfizetési ára félévre 6 frt, negyedévre 3 frt.

Felelős szerkesztő: Mihálfi József.
Főmunkatárs: Bolygó.

netéről a békésmegyei sérelem tárgyában. Békésmegye ugyanis követelnek adott abbéli utasításának támogatására, hogy az elejtett urbéri v. V. és VIII. t. cikkek megalkotását sürgessék, körlevelet bocsátott a törvényhatóságokhoz, melyről Deák Ferencz a szeptember 14-ikén tartott kerületi ülésben azt mondotta, hogy ha az is lázítást foglal magában, akkor csak rakják a K. K. és R. R. egyenként és összesen béklyókba karjukat, mert aligha csak egy is van közöttük, ki egy vagy más tárgyban valaha ne szólott volna oly szabadon vagy szabadabban is. E körlevél következtében királyi leirat érkezett a megyéhez, mely mint Deák Ferencz ugyanazon kerületi ülésben kimutatta, négy rendbeli sérelmet foglal magában: 1) hogy királyi biztos küldetett ki a főispáni törvényes hatóság mellőzésével, 2) hogy a megyei határozat miatt egyes tagok léteznek vizsgálat alatt, 3) hogy lázításnak nevezetik a kir. resolútió által el nem fogadott V. és VIII. t.-cikkekelyek pártolására intézett felszólítás és 4) hogy a megyék levelezési joga már nemcsak kétségbe vették hanem épen felsőbb ordinátióktól függőnek nyilvánították.

A K. K. és R. R. e tárgyban készült feliratai javaslatára a főrendek azt felelték, hogy a szóban levő körlevél a meg nem elégedésnek, a bizalmatlanságnak, a nyughatatlanságnak lázító magvait igyekezvén elszorni, ennek szerzői iránt vizsgálatot rendelni a felségnek nem igaza, hanem kötelessége volt. Sérelem tehát nem forogvan fenn felszólítják a K. K. és R. R.-ket, állanak el annál inkább a felirattól, mivel Békésmegye főispánja alkotmányos tiszte szerint az országos tanácskozás által el lévén foglalva, egy mas kir. biztosnak kiküldése az 1805-ik t.-cikkekelyvel sem ellenkeznék.

Deák Ferencz: A K. K. és R. R. gyülekezeti felolvasott körlevelet lázítóknak s a nyugtalanság és bizalmatlanság magvait hirtetőnek ugyan nem találja de úgy látja, hogy

nem jövedőlézi erővel bír. Azt mondják ugyanis benne Békésmegye rendei, hogy létezett-e az urbéri V. és VIII. cikkekelyek elejtésére nézve az olygarchiának terítő propagandája? s kik és miként hatottak törvénytelen mellékes befolyással törvényhozásunkra? Azt elhatározottan csak azért sem akarnánk állítani, hogy találva magát senki sem érezze. De biz a főrendek üzenetéből ugy látszik, hogy valaki magát találva érezte. A végzés, melynek törvényhozás utján illető helyütt megváltoztatására Békésvármegye az ország törvényhatóságait felszólította, ezen táblának is végzése, ugy valamint a főrendekének, s itt magát mégis találva senki sem érezte; de igenis a főrendeknél s ők igen iparkodnak magukról a bizodalmatlanság suiát elhárítani. De a bizodalom kényszerítést nem fogadhat el; meg kell azt érdemelní, s annak önként magától kell teremni, mint az égi harmatnak. Ha valahol itt áll az: „non fit hoc verbis Marce.” Tetteket mutassanak a főrendek, ha bizodalmat akarnak nyerni, ha kapacitálni akarják a nemzetet, hogy bizodalmatlanságot nem érdemltek. Reményli a szónok, fel fogja még a K. K. és R. R. bölcsessége a nem elvetett, csak a junctimra bizakodásban elhalasztott V. és VIII. cikkekelyeket a diétán ébreszteni. Ott lesz az alkalom, hogy Békésmegyeének bizodalmatlanságát tetteleg megczafolják a főrendek. Fogjanak velünk kezét, iparkodjanak összevetett vállal a haza méltó kívánatait sikeríteni; de pusztá szavakkal azt a bizodalmatlanságot annál kevésbé lehet, mert az ily szólítgatások az emberi elmét hasonlítgatásra ingerlik, s ha üzenetük olvasója megemlékezik, kik által és mi miatt estek el e diétán nemzetünknek legforróbb kívánatai, oly resultátumok örödnék ki, melyeket pusztá szavakkal eldísputálni akarni nevétség igyekezet. Beszéde folytatában több egyebek után a főispán itteni jelenléte szükségét taglalván, csudálkozék, hogy felejtkezhettek el a főrendek mindazon számos szerencsétlen példákról, melyekben a főispánok diéta alatt sokszor önindulatjokból, sokszor a politika, az adminisztráció

örve alatt, sokszor kormányparancs következtében Pozsonyból el-eltávoztak. Azt mondják a főrendek, hogy a békésmegyei főispán megyéjébe le nem mehetett, mert a főispánokra a diétán törvényes kötelességük szerint is szükség van. Hát Bars vármegye főispánjára nem volt szükség, midőn elment Barsba erőnek-erejével követet választani. a mikor, mint a következés megmutatta, követválasztásra szükség épen nem vala? vagy azon más főispánokra, kik le-leszaladnak restaurálgatni, s az isten tudja milyen gyűléseken praesidealgatni, a hol bizony nem igen vilták ki magoknak a R. R. tetzését, nem volt itt szükség? Mindezek nélkül a diéta ellehetett, tanácskozhatott, végezhetett, de mikor Békést commissióval akarták megajándékozni, már a békésmegyei főispán nélkül a diéta annyira el nem lehetett, hogy kézszebbek valának, csak hogy ő valamiképp el ne távozzék, mást t. i. más főispánt leküldeni, a ki nem is diétai foglalatossága, hanem csak a vérségi összeköttetése miatt vállalta el a derék megbízást. A szónok ezeket, s miket az előtte szólók mondtak, minden, s most legalabb helyt épen nem fogható, kimélgetés nélkül a főrendeknek tudtul adni kívánja nekik magyarázgatni, hogy a statusok által pártolt sérelem abban áll, a mire ők egy szót sem felelnek. Azt is szeretné nekik kereken megmondani, hogy sohasem képzelgessék biz ők magukat a haza és a megyék ellenében a közrend egyedüli oszlopainak, mert ez ugyan nevétség képzelgetés, s hogy iparkodjanak inkább velünk egyesülve a nemzet kívánásait előmozdítani, és így az irántok tán már létező bizodalmatlanság megszüntetik, de szóval, ellenkező tetteik ellenében, bizodalmat bizony ez életben soha sem nyernek.

Közli: ZSILINSZKY MIHÁLY.

H I R D E T É S E K.

Könyv- és papír-kereskedés.

1015/1886. tkv sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

Szarvas városa és vidéke

n. é. közönségét van szerencsém értesíteni, hogy a

BELICZEY-UTON

Simkovics-féle házban

Könyv- és papír-kereskedést

nyitottam,

melyet becses figyelmébe ajánlok.

Szarvas, aug. 20. 1886.

SZIKES ANTAL.

Jutányos árak, pontos kiszolgálás.

A szarvasi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi hogy Uhljar Mária végrehajthatónak özv. Laudisz Györgyné szül. Matheides Mária végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a b.-gyulai kir. törvényszék (a szarvasi kir. járás) területén lévő Szarvas községben fekvő a szarvasi 3673. számú ljkvben A. t. 1. rsz. a (389—390) hrsz. 180 ö. beltelkes háznak özv. Laudisz Györgyné született Matheidesz Máriát illető felerészre az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a felebb megjelölt ingatlan az 1886. évi augusztus 28-ik napján délelőtt 10 órakor Szarvas község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 40 frt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szarvason, 1886. május 7-én.

Kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

KONTUR JÓZSEF,
kir. járásbíró.

Mindenemű irodai szerek nagy választékban.

A „Szarvasi Lapok”, kiadóhivatala, hirdetések jutányos áron.

1006/1886. tkvszám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Gál Pál végrehajthatónak Roszjarovics Sámuel végrehajtást szenvedő elleni 115 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a b.-gyulai kir. tszék (a szarvasi kir. járás) területén levő Szarvas községben fekvő a szarvasi 468 számú ljkvben foglalt A. t. 1. rsz. alatt (844—845) hrsz. 362 ö. beltelkes ház mely fele részben végrehajtást

szenvedő Roszjarovics Sámuel — fese részben ifj. Roszjarovics Sámuel Roszjarovics Mihály nagykoru Roszjarovics István és János kiskorúak tulajdonát képezi az utóbbiak hanyadára pedig az 1881. LX. t. cz. 156. §-a értelmében is az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi augusztus hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor Szarvas község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-

gatlan becsárának 10 %-át vagy is 40 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Szarvas, 1886. május hó 6-ik napján.

KONTUR JÓZSEF,
kir. járásbíró.

Magyarország leghíresebb s legszénsavdúsabb ásvány vize, a

SZOLYVAI

mely savanyúvíz, borral vegyítve, a legkelelmesebb üdítő italt nyújtja; gyomor- és idegbajokban gyors és kitűnő segélyt ad; tüdő-, hörgőbántalmaknál, húgycsőhólyag hurutoknál és járványos betegségek alkalmával kitűnő gyógyszerként kepez. - mindenkor megrendelhető

MARSALKÓ KÁROLY

munkácsi uradalmi ásványvízberlőnél Nyíregyháza: s kapható jelesb gyógyszerárakban, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben is

20-19

H I R D E T É S.

A néh. Reguly György hagyatékához tartozó

kondorosai csárda

1215 ö. beltelekkel és a hozzá tartozó italmérési regale-joggal szabad kézből eladó

akként, hogy a jelenleg (3000) Háromezer frt. évi bér fizetése mellett fenálló bérleti viszony 1891. évi october 1-ig fel nem bontható. — Eladó továbbá a gyomai 1859. sz. tkkben (549—550) hr. sz. alatt néh. Reguly György nevére felvett beltelkes ház.

Venni szándékozók sziveskedjenek ajánlataikkal alólírottához fordulni.
Szarvas 1886. augusztus 14.

3-1

Dr. Salacz Oszkár,
ügyvéd.